

רו"ח יאיר שהרבני
אוניברסיטת בר-אילן

הטיפול בירידת ערך של מוניטין שנרכש בצירוף עסקים בהתאם להוראות IAS 36:

מוניטין נרכש בצירוף עסקים כחלק מהעסקים
הנובעים מחלוקת הון מההיבטים
הנובעים מחלוקת הון מההיבטים

הקדמה:

IAS 36 לא חל על הנכסים הבאים:

- מלאי.
- נכסים הנובעים מחוזי הקמה.
- מסים נדחים.
- נכסים הנובעים מהטבות עובד.
- נכסים פיננסיים.
- נדלין להשקעה הנמדד בשווי הון.

IAS 36 קובע כי יש לבצע בוחן רידת ערך **שנתית** למוניטין אשר נרכש בצירוף עסקים, וזאת ללא קשר לשאלת האם ישם סימנים לירידת ערך במהלך השנה.

בחינת רידת הערך השנתית יכולה להתבצע בכל מועד במהלך התקופה השנתית, בתנאי שהמבצע מבוצע באותו מועד כל שנה, ולדוגמא חברה יכולה להחליט כי היא בודקת את המוניטין בסוף הרבעון הראשון של כל שנה.

יחד עם זאת עולה השאלה כיצד יש לבצע בוחן האם רידת ערך בערכו של המוניטין, שכן לא מדובר בנכס אשר ניתן לחשב לגביו סכום בר השבה בנפרד.

סכום בר השבה מהוות את הגובה מבין השווי הון בNICIO עליות מכירה או שווי השימוש של הנכס.

لمוניטין לא ניתן לחשב שווי הון בגין NICIO עליות מכירה בנפרד, שכן לא מדובר בנכס אשר ניתן להפרדה מהעסק בכללתו, אלא ניתן למשמש אותו יחד עם כל העסק אליו הוא מתיחס.

כמו כן למוניטין לא ניתן לחשב שווי שימוש בנפרד, שכן הוא לא מפיק תזרים מזומנים בלתי תלויים יותר הנכסים של העסק.

לפיכך IAS 36 קובע את הכללים הבאים לצורך בחינת רידת ערך שנתית של מוניטין:

א. יש להקצות את המוניטין לכל אחת מהיחידות מניבות מזומנים של הרכוש, דהיינו של הקבוצה החדשה שנוצרה, אשר חזיות להונאות מהסינרגיה (סינרגיה = שילוב) של צירוף העסקים, ללא קשר אם נכסים אחרים או התcheinויות אחרות של הנרכש שיוכו היחידות מניבות מזומנים הניל'.

דוגמה:

חברה א' בע"מ עוסקת בתחום המחשבים. ב-1.1.1 רכשה חברת א' בע"מ 80% מהמנויות של חברת ב' בע"מ. חברת ב' בע"מ עוסקת בתחום האלקטרוניקה. רכישת חברת ב' בע"מ נוצר מוניטין בסך של 100,000 ש"ח.

מוניטין נרכש כחלק מההיבטים
הנובעים מחלוקת הון מההיבטים

כאשר החברה Ai בע"מ מקצתה את המוניטין בין היחידות מניבות מזומנים, היא יכולה בהחלט להציג חלק מהמוניטין גם לגורם המחשבים, למרות שהגורם הנרכש הוא גורם האלקטרונית.

הסיבה לכך היא בהחלט יתכן כי תזרימי המזומנים של גורם המחשבים יגדלו בעתיד, בעקבות רכישת גורם האלקטרונית, וליזוגמא גורם המחשבים קיבל רכיבי אלקטרוניים אינטלקטואליים יותר ו/או זולים יותר מגורם האלקטרונית.

ב. התקן קובע כי היחידות מניבות מזומנים אשר להן יוקצת המוניטין תהינה:

1. הרמה הנמוכה ביותר בחברה, שבה קיים מעקב על המוניטין לצורכי הנהלה פנימיים, כגון מוצר, מחלקה, סניף, גורם וכו'.

2. לא גדולות יותר מגורם פעילות, בהתאם להוראות 8 IFRS.

לפיכך יש להציג את המוניטין ליחידות מניבות מזומנים הנמוכות ביותר במדד, שבמסגרתן ניתן לzechot את ההשפעה של המוניטין, אבל הן לא יכולות להיות יותר גדולות מגורם פעילות, שכן ההנחה של התקן היא שברמה של גטור פעילות ניתן לעקב אחריו המוניטין.

מכאן בהחלט יתכן כי חלק מהיחידות מניבות מזומנים של החברה לא תקבלנה חלק יחסית מהמוניטין, אלא המוניטין יוקצת לקבוצה של יחידות מניבות מזומנים ביחד.

דוגמא:

חברה Ai בע"מ רכשה את חברת Bi בע"מ. ברכישת המניות של חברת Bi בע"מ נוצר מוניטין.

חברה Bi בע"מ מציגה בبيانו על גורמי פעילות בהתאם להוראות 8 IFRS את המגוררים הבאים: מזון, מחשבים ותשתייה.

במסגרת גטור המזון ישן לחברה Bi בע"מ שלוש יחידות מניבות מזומנים - שוקולד, מוצר מאפה וקפה.

הנהלת חברת Ai בע"מ החליטה להציג את המוניטין רק לפעילויות של חברת Bi בע"מ.

ניתוח הדוגמא:

בתאריך הרכישה יש להציג את המוניטין ליחידות מניבות מזומנים של חברת Bi בע"מ, כאשר השאייפה היא להציג את המוניטין עד ליחידה המניבת מזומנים הנמוכה ביותר.

לפיכך יש לנסות להציג את המוניטין שלו עם גטור המזון ליחידות מניבות מזומנים של שוקולד, מוצר מאפה וקפה. אם לא ניתן לעשות זאת, אז המוניטין יוקצת למטור המזון בכללותנו.

מכאן שבחלטת Ai יתכן כי לא כל היחידות מניבות מזומנים בחברה תקבלנה חלק יחסית מהמוניטין, אלא יתכן והוא יוקצת לקבוצה של יחידות מניבות מזומנים ביחד, ובמקרה שלפנינו ליחידות מניבות מזומנים שוקולד, מוצר מאפה וקפה ביחד.

ג. לאחר הקצת המוניטין כאמור לעיל, יש להפריד את הטיפול ביחידות מניבות מזומנים של החברה כдельמן:

1. **יחידות מניבות מזומנים אשר לא הוקצה להן חלק יחסית מהمونיטין** – יש לבדוק ירידת ערך לביהן, רק אם ישנו סימן לירידת ערך בהתאם להוראות 36 IAS. ירידת הערך תוקצה לנכסים של יחידה מניבה מזומנים אשר בתחולת התקן, בהתאם ליחס עלויות מופחתות.

2. **יחידות מניבות מזומנים או קבוצה של יחידות מניבות מזומנים אשר הוקצה להן חלק יחסית מהמונייטין** – יש לבדוק לביהן ירידת ערך על בסיס שנתי או בכל עת בה ישנו סימן לירידת ערך של יחידה מניבה מזומנים או של הקבוצה של יחידות מניבות מזומנים בהתאם לעניין.

ירידת הערך הניל תוקצה עפ"י הסדר הבא:

א. ירידת הערך תוקצה תחילת למוניטין עד לאיפוסו.

ב. היתרה תוקצה ליתר נכסים של יחידה מניבה מזומנים או של הקבוצה של יחידות מניבות מזומנים בהתאם לעניין אשר בתחולת 36 IAS, בהתאם ליחס עלויות מופחתות.

התקן מוסיף וקובע כי אין חובה לבדוק באותו מועד על פני השנה את כל היחידות/ קבוצות מניבות מזומנים להן הוקצה מוניטין, אלא ניתן לבדוק כל יחידה/ קבוצה בתאריך אחר על פני השנה אותה.

דוגמא:

ב-12.1.1 רכשה חברת א' בע"מ 100% מהמניות של חברת ב' בע"מ. ברכישת המניות של חברת ב' בע"מ נוצר מוניטין.

חברה ב' בע"מ מציגה בبيان על מגורי פעילות בהתאם להוראות 8 IFRS את המגורים הבאים: מזון, מחשבים ותשתייה.

במסגרת מגור המחשבים ישן לחברה שתי יחידות מניבות מזומנים - מחשבי פנטיום ומחשבי סלרון.

הנהלת חברת א' בע"מ החליטה להקצת את המוניטין רק לפעליות של חברת ב' בע"מ. חברת א' בע"מ הקצתה את המוניטין ברמת מגורי הפעילות.

ניתוח הדוגמא:

בחינת ירידת ערך של יחידה מניבה מזומנים פנטיום או סלרון תבוצע רק אם ישנו סימן לירידת ערך בהתאם להוראות 36 IAS, שכן מדובר ביחידות מניבות מזומנים שלא הוקצה להן מוניטין.

לעומת זאת בחינת ירידת ערך של מגור המחשבים, כולל המוניטין שהוקצה לו, תבוצע על בסיס שנתי או במועד בו ישנו סימן לירידת ערך של מגור המחשבים.

يُ לציין כי אם ישנו סימן לירידת ערך של יחידה מניבה מזומנים פנטיום או سלרון, אז החברה לא חייבת לבדוק את כל מגור המחשבים בכללות, אלא היא צריכה למועד הבדיקה השנתית שלו.

ד. למקרה האמור בסעיף ג' לעיל, אם יחידה מניבת מזומנים אישר לא הוקצתה לה מוניטין, כולל בתוכה נכס לא מוחשי בלי אורך חיים מוגדר כגון זיכיון, מותג, סימן מסחרי וכד', ולא ניתן לבחון ירידת ערך שנתית לנכס הלא מוחשי בפרט מהיחידה מניבת מזומנים אחר והוא לא מפיק תזרימי מזומנים באופן בלתי תלוי מיתר הנכסים של היחידה הנ"ל, אז יש לבחון ירידת ערך של היחידה הנ"ל על בסיס שנתי, דהיינו גם אם אין סימנים לירידת ערך.

ה. אם בחינת ירידת ערך של נכסי אשר כוללים ביחסה מניבת מזומנים מתבצעת באותו מועד בו מתבצעת בחינת ירידת ערך לכל המוניטין, כולל המוניטין, אז תחילת יש לבדוק את הנכסים הספציפיים, ולאחר מכן את כל היחידה עם המוניטין.

דוגמא:

חברה הקצתה את המוניטין ברמה של מגורי פעילות. ב-12.12.31 חל המועד לבדיקה השנתית של מגזר המזון, כולל המוניטין שהוקצתה לו.

יחד עם זאת באותו מועד ישנו סימן לירידת ערך המתיחס לכך יוצר המשרת את מגזר המזון.

ניתוח הדוגמא:

ב-12.12.31 יש לבחון ירידת ערך של קו הייצור, ורק לאחר מכן לבחון את ירידת הערך של מגזר המזון, כולל המוניטין שהוקצתה לו.

ו. אם בחינת ירידת ערך של יחידות מניבות מזומנים, אליהן לא הוקצת מוניטין, מתבצעת באותו מועד בו מתבצעת בחינת ירידת ערך של קבוצה של יחידות מניבות מזומנים, כולל המוניטין שהוקצת להן, אז תחילת יש לבדוק את היחידות הבודדות, דהיינו בעלי המוניטין, ולאחר מכן את כל היחידות מניבות מזומנים כולל המוניטין.

דוגמא:

מוניטין הוקצת ברמה של שלושה מגורי פעילות – מזון, מחשבים ותעשייה.

מגזר המזון כולל יחידה מניבת מזומנים שוקולד ויחידה מניבת מזומנים קפה.

ב-12.12.31 ישנו סימן לירידת ערך של יחידה מניבת שוקולד, וגם חל המועד השנתי לבדיקה המוניטין.

ניתוח הדוגמא:

במקרה הנ"ל יש לבדוק את היחידה מניבת שוקולד, ורק לאחר מכן את מגזר המזון, כולל המוניטין שהוקצתה לו.

דוגמא להסביר החשיבות של סדר הבדיקה:

ביחידה מניבת שוקולד, אשר לא הוקצת לה חלק יחסית מהמוניטין, ישנו קו ייצור אשר הסכום בר ההשבה שלו נמוך מערך הפנסוני בסך של 1,000 ש"ח.

המוניטין בסך של 5,000 ש"ח הוקצת לכל מגזר המזון. הסכום בר ההשבה של כל מגזר המזון נמוך בסך של 2,000 ש"ח מהערך הפנסוני.

פירוט			
אם מתחילהם לבחון ירידת ערך של יחידה מניבת שוקולד,	קו יצור (1,000)	מוניטין (1,000)	
ולאחר מכן עוברים למגזר המזון	(0)		
אם מתחילהם לבחון ירידת ערך של מגזר המזון בכללותו	0		(2,000)

ג. מימוש של יחידה מניבה מזומנים אשר הוקצה לה חלק יחסית מהמונייטין – התקן קבוע כי במקרה הניל יש לכלול בחישוב רוח/ഫסד ההון בתוצאה מהשימוש גם חלק יחסית מהמונייטין.

השימוש של המונייטין יבוצע כפונקציה של החלק היחסית מתוך הערך בספרים של היחידה מניבה מזומנים אשר מומש.

דוגמא:

נכון ל-30.12.2012 מונייטין בסך של 20,000 ש"ח מוקצה למוגזר מזון, אשר ערכו בספרים (נכסים בניומי התחייבות) לא כולל מונייטין הוא 100,000 ש"ח.

ב-31.12.2012 מומש חלק יחסית למוגזר המזון. לאחר השימוש הערך בספרים של מגזר המזון הוא 75,000 ש"ח.

ניתוח הדוגמא:

יש לממש 25% מסכום המונייטין שהוקצה למוגזר המזון $\{100,000 - 75,000\} / 100,000$, דהיינו סך של 5,000 ש"ח ($25\% * 20,000$).

ח. אם חברה מארגנת מחדש את הדיווח שלה באופן המשנה את הרכב של היחידות מניבות מזומנים שלה, עליה להקטוץ מחדש את המונייטין ליחידות החדשות.

דוגמא:

מונייטין בסך של 300 אלף ש"ח מוקצה ליחידה מניבה מזומנים A.

חברה א' בע"מ פירקה את יחידה מניבה מזומנים A שערכה הפנסני, לא כולל מונייטין, הוא 1,200 אלף ש"ח לשלווש יחידות מניבות מזומנים חדשות כדלקמן:

יחידה מניבה מזומנים	ערך פנסני
500	B
400	C
300	D

ניתוח הדוגמא:

יש להקטוץ את המונייטין בסך של 300 אלף ש"ח מחדש, בהתאם ליחס הערך בספרים של יחידות מניבות מזומנים B, C ו-D.

ט. ניתן להשתמש בחישוב העדכני ביותר, שבוצע בתקופה דיווח קודמת לעניין הסכום בר החשבה של היחידה מניבה מזומנים אליה הוקצת המונייטין, לצורך בוחינת ירידת ערך שנתית, בהתקיימים כל התנאים הבאים:

1. הנקסים וההתחייבויות של היחידה מניבה מזומנים לא השתנו באופן משמעותי מזמן החישוב האחרון של הסכום בר החשבה.

2. החישוב העדכני של הסכום בר החשבה שחווש בתקופה דיווח קודמת עולה על הערך בספרים של היחידה מניבה מזומנים באופן מהותי.

3. בהתבסס על ניתוח האירועים שהתרחשו והנסיבות שהשתנו מזמן החישוב העדכני ביותר בתקופה השוטפת יהיה נזק מהסכום בר החשבה שחווש בתקופה קודמת הוא קלוש.

ג. הפסד מירידת ערך של מוניטין שהוכר בתקופות קודמות לא יבוטל בתקופה מאוחרת יותר.

הטיפול בכספי מטה של החברה:

נכסים מטה של חברת כוללים נכסים כגון בניין הנהלה ראשית, מרכז מחשבים, מרכז מחקר וכו'.

נכסים מטה מתאפיינים בכך שהם לא מפיקים תזרימי מזומנים בלתי תלויים מנכסים אחרים של החברה.

לפיכך ישנה בעיה לבדוק ירידת ערך של נכסים אלו בנפרד מיתר הנכסים של החברה, אלא אם כן החברה מתכונת למשם אותם בנפרד, אז ניתן לחשב לגיביהם שווי הוגן בנסיבות עסקית.

צוין כי בעיה זו דומה לבעה שהתחוותה בבדיקה המוניטין.

לפיכך IAS 36 קובע את הכללים הבאים לעניין בחינת ירידת ערך של נכסים מטה, אשר אינם מייעדים למימוש בנפרד:

א. בבחינת ירידת ערך של יחידה מניבה מזומנים בהתאם להוראות התקן כפי שפורטו לעיל (יחידה בלבד מוניטין או יחידה/קבוצת יחידות עם מוניטין בהתאם לעניין), יש להקצות גם את נכסים המטה באופן ייחסי, דהיינו בכל בחינת ירידת ערך של יחידה/קבוצה מניבה מזומנים, יש להקצות ליחידה/קבוצה חלק ייחסי מנכסים המטה.

ב. הפסד מירידת ערך שהוכר כתוצאה מהבדיקה האמורה בסעיף א' לעיל, יוקצה תחילת למוניטין (אם מדובר ביחידה/קבוצת יחידות עם מוניטין), והיתרה לנכסים אשר בתחולת התקן, בכלל נכסים המטה העיקריים.

ג. אם נבדקת ירידת ערך של יחידה מניבה מזומנים או קבוצה של יחידות מניבות מזומנים בהתאם להוראות התקן, אבל לא ניתן להקצות להן את נכסים המטה כאמור בסעיף א' לעיל, אז יש ליזוחת את הקבוצה הקטנה ביותר של יחידות מניבות מזומנים, אשר להן ניתן בכל זאת להקצות את נכסים המטה.

צוין כי בנגדול להקצת מוניטין, התקן לא מגביל את היחידות לרמה של מגזר פעילות, אך שתיואורטית ניתן הגיעו לרמה של כל החברה בכללותה.

ד. יש לבחון ירידת ערך ליחידות מניבות מזומנים האמורות בסעיף ג', כולל נכסים המטה.

ה. הפסד מירידת ערך שהוכר כתוצאה מהבדיקה האמורה בסעיף ד' לעיל, יוקצה תחילת למוניטין (אם מדובר ביחידה/קבוצת יחידות עם מוניטין), והיתרה לנכסים אשר בתחולת התקן, בכלל נכסים המטה העיקריים.

ו. אם בתקופת החותך חל סימן לירידת ערך של נכס מטה מסוים, אז לא קשור אם ישנו סימן לירידת ערך של יחידה מניבה מזומנים אליה הוא שייך, יש לבחון ירידת ערך של כל היחידה כולל החלק היחסי של נכס המטה.

6. ג' יג' 25

בחינת ירידת ערך של מוניטין ונכסי מטה בהתאם להוראות IAS 36:

ב-12.1.1 רכשה חברת א' בע"מ 100% מהמניות של חברת ב' בע"מ. חברת א' בע"מ עוסקת בתחום המחשבים. חברת ב' בע"מ מדוחת על שני מגורי פעילות בהתאם להוראות 8 - IFRS - מזון ואלקטרונית.

ברכישת חברת ב' בע"מ נוצר מוניטין בסך של 100,000 ש"ח. בחינת ירידת הערך של המוניטין מתבצעת ב-31.12. של כל שנה.

חברה א' בע"מ סבורה כי גם פעילות המחשבים שברשותה תיננה מהסינרגיה של צירוף העסקים, וזאת עקב השימוש העסקי הצפוי בין פעילות המחשבים לפעילות האלקטרונית.

לחברה ב' בע"מ ישנו מחסן מלאי מרכזי. לאחר צירוף העסקים המחסן המרכזי משרת **בל** את מגורי הפעילות של הקבוצה. נכון ל-31.12.200,000 המומפחת של המחסן המרכזי היא 200,000 ש"ח.

הרמה הגבוהה ביותר האפשרית להקצת המוניטין ומחסן המרכזי היא רמה של מגזר פעילות שלם.

הकצת המוניטין והמחסן המרכזי למגורי הפעילות השינויים מתבצעת בהתאם ליחס נכסים בגין התחייבויות שלהם, נכון ל-31.12.200,000:

מגזר המזון	3,690,000
מגזר המחשבים	3,540,000
מגזר האלקטרונית	1,770,000

	9,000,000

להלן הפירוט של הנכסים וההתחייבויות המתייחסים למגורי הפעילות נכון ל-31.12.200,000:

פירוט	אלקטרונית	מחשבים	מזון	
לקרנות נטו			300,000	
מלאי	100,000	400,000		
רכוש קבוע נטו	200,000	300,000	400,000	
זיכיון נטו	250,000	450,000	550,000	
נדלי'ן להשקעה – מודול שווי הוגן	300,000	-	180,000	
ספקים	-	100,000	300,000	
	(260,000)	(70,000)	(500,000)	
	-----	-----	-----	
סה"כ	590,000	1,180,000	1,230,000	

מניתור הדיווח הפנימי הנוכחי בחברה ב' בע"מ עולה המשקנה כי מגזר המזון כולל שתי יחידות מניבות מזומנים – שוקולד וקפה. יתר המגזרים מהווים יחידה מניבה מזומנים אחת.

להלן הפירוט של הנכסים והתחייבויות המתייחסים ליחידות מניבות מזומנים של מגזר המזון נכון ל-31.12.200,000:

פירוט	ịchידה מניבה מזומנים קפה	ịchידה מניבה מזומנים שוקולד
לקרנות נטו		100,000
מלאי	200,000	200,000
רכוש קבוע נטו	250,000	300,000
זיכיון נטו	80,000	100,000
נדלי'ן להשקעה – מודול שווי הוגן	100,000	200,000
ספקים	(200,000)	(300,000)
	-----	-----
סה"כ	630,000	600,000

ב-12.12.31 ישנים סימנים לירידת ערך של יחידה מניבת מזומנים שוקולד, וזאת בשל כניסה מתחרה מוביל לשוק השוקולד.

להלן נתונים נוספים ל-31.12.12:

פירוט	שווי הוגן בニアבי עליות מכירה	שווי שימוש
מוצר המזון	1,000,000	1,100,000
יחידה מניבת מזומנים שוקולד	400,000	500,000
יחידה מניבת מזומנים קפה	580,000	570,000
מוצר המחשבים	1,200,000	1,180,000
מוצר האלקטרוניתיקה	700,000	680,000

הנחיי כי לאחר הקצאה של הפסד מירידת ערך לנכסים של יחידה מניבת מזומנים, הסכום של כל נכס ביחידה מניבת מזומנים לא ירד אל מתחת לגבועה מבין:

א. מחיר המכירה נטו שלו אם ניתן לקביעה.

ב. שווי השימוש שלו אם ניתן לקביעה.

יש להתעלם מהשפעת המס.

נדרש:

לחשב את הפסד מירידת ערך שיירשם בדו"ח רווח והפסד מאוחד של חברת אי בע"מ לשנת 2012, כולל פירוט הקצאת הפסד לנכסים השונים.

פתרונות:

התחליה יש לבחון ירידת ערך של היחידה מניבת מזומנים שוקולד בלבד, וזאת בשל קיומם של סימנים לירידת ערך.

לאחר מכן יש לבדוק את מגזר המזון בכללותו, כולל הבדיקה היחסית של המוניטין והמחסן המרכזי.

סיכום בר ההשבה של יחידה מניבת מזומנים שופולד:

☐ 400,000 ☐ 500,000 ☒ 500,000	שורוי הוגן בניכוי עלויות מכירה שורוי שימוש ולכן : בר – השבה
---	--

השוואה לעומת הספרים:

בר השבה
ערך פנסני

הकצתה הפסד לנכסיים אשר בתחולות התקנו:

רכוש קבוע
זיכיון

$$\begin{array}{l} \text{רכוש קבוע נטו} \\ \text{זיכיון נטו} \\ \hline 300,000/400,000 * 100,000 = (75,000) \\ 100,000/400,000 * 100,000 = (25,000) \end{array}$$

בחינות ירידת ערך ברמה של מוגרי פאיילותות:

הකצת המוניטין והמחסן המרכזי:

פירוט	בסיס הקצאה (ערך בספרים)	הקצאת מוגניטין	הקצאת מחסן מרכזי
מזון	3,690,000	41,000	82,000
מחשבים	3,540,000	39,333	78,666
אלקטרוניקה	1,770,000	19,667	39,334
	-----	-----	-----
	9,000,000	100,000	200,000

בחינת ירידת ערך של מגזר המזון:

$\begin{array}{r} 1,230,000 \\ 41,000 \\ 82,000 \\ \hline 1,353,000 \end{array}$	ערך בספרים חלק יחסית מהמוניtin חלק יחסית ממחסן מרכזי
--	--

בחינת ירידת ערך:

$\begin{array}{r} \{1,100,000 > 1,000,000\} \\ \hline 1,100,000 \\ 1,353,000 \\ \hline (253,000) \\ 100,000 \\ 41,000 \\ 112,000 \\ \hline = \end{array}$	בר - השבה ערך בספרים הפסד מירידת ערך הפסד שהוקצה ליחידה מניבת מזומנים שוקולד מחיקת מוניtin ליתר הנכסים של מגזר המזון כולל ממחסן מרכזי
---	--

הקצאת ההפסד לנכסים אשר בתחולת התקן:

$\begin{array}{r} 550,000 - 75,000 = 475,000 \\ 180,000 - 25,000 = 155,000 \\ 82,000 \\ \hline 712,000 \end{array}$	רכוש קבוע (בניכוי הפסד מירידת ערך שכבר הוכר) זיכיון (בניכוי הפסד מירידת ערך שכבר הוכר) ממחסן מרכזי
---	--

$$\begin{array}{r} 475,000/712,000 * 112,000 = (74,719) \\ 155,000/712,000 * 112,000 = (24,382) \\ 82,000/712,000 * 112,000 = (12,899) \end{array}$$

סה"כ נכסים של מגזר המזון אשר בתחולת התקן לאחר בחינת ירידת הערך:

מוניtin	0
רכוש קבוע נטו	$550,000 - 75,000 - 74,719 = 400,281$
זכיון נטו	$180,000 - 25,000 - 24,382 = 130,618$
ממחסן מרכזי	$82,000 - 12,899 = 69,101$

הערה:

אם ירידת הערך של כל מגזר המזון הייתה בסך של 80,000 ש"ח בלבד, אז לא היה ניתן לתקן את הפסד אשר הוקצה למגזר השוקולד!

בחינת ירידת ערך של מגזר המחשבים:

$\begin{array}{r} 1,180,000 \\ 39,333 \\ 78,666 \\ \hline 1,279,999 \end{array}$	ערך בספרים חלק יחסית מהמוניtin חלק יחסית ממחסן מרכזי
--	--

בחינת ירידת ערך:

$\{1,200,000 > 1,180,000\}$	1,200,000 1,279,999 <hr/> (79,999) 39,333 40,666 <hr/> =	בר - השבה ערך בספרים הפסד מירידת ערך מחיקת מוניטין ליתר הנכסים של מגזר המזון כולל מחסן מרכזי
-----------------------------	---	---

הڪاظת ההפסד לנכסים אשר בתחולת התקן:

$450,000$ $78,666$ <hr/> $528,666$	רכוש קבוע מחסן מרכזי
--	---------------------------------------

$$450,000/528,666 * 40,666 = (34,615)$$

$$78,666/528,666 * 40,666 = (6,051)$$

סה"כ נכסים של מגזר המחשבים אשר בתחולת התקן לאחר בוחנת ירידת הערך:

מוניטין	0
רכוש קבוע נטו	$450,000 - 34,615 = 415,385$
מחסן מרכזי	$78,666 - 6,051 = 72,615$

בחינת ירידת ערך של מגזר האלקטרוניקה :

$590,000$ $19,667$ $39,334$ <hr/> $649,001$	ערך בספרים חלק יחסית מהמוניטין חלק יחסית מחסן מרכזי
--	--

בחינת ירידת ערך:

$\{700,000 > 680,000\}$	700,000 649,001	בר - השבה ערך בספרים
-------------------------	--------------------	---------------------------------------

 אין צורך בהפרשה.

בחינת ירידת ערך של יחידות מניבות מזומנים עם מוניטין וזכויות שאין מקנות שליטה:

דוגמא א':

ב-13.1.1 רכשה חברת A' בע"מ 80% מהמניות של חברת B' בע"מ. חברת A' בע"מ עוסקת בתחום הפרסום. חברת B' בע"מ עוסקת בתחום התקשורות.

הזכויות שאין מקנות שליטה מוצגים עפ"י חלק נכסים נטו, דהיינו ללא הקצתה מוניטין. המוניטין שנוצר בצויר העסקי הוא בסך של 900 אלפי ש"ח.

בתאריך צירוף העסקי הקצתה הנהלת חברת A' בע"מ את המוניטין עפ"י היחס הבא :

מגזר הפרסום	500
מגזר התקשורות	400

	900

ב-13.12.31 הتبיעה בדיקת ירידת ערך שנתית למוניטין.

הנכסים נטו של מגזר התקשורות לא מוניטין הוא 1,350 אלפי ש"ח.

הסכום בר הسابה של מגזר התקשורות ל-31.12.13 הוא 1,000 אלפי ש"ח.

נדרש :

1. להקצות את הפסד מירידת ערך של מגזר התקשורות בהתאם להוראות 36 IAS.

2. כיצד משתנה התשובה אם הזכויות שאין מקנות שליטה מוצגות עפ"י שווי הוגן, דהיינו כולל מוניטין, כאשר המוניטין המוקצה שלום הוא בסך של 100 אלפי ש"ח.

נדרש 1 :

במקרה שלפניינו ישנה בעיה בבדיקה, שכן הסכום בר הسابה של מגזר התקשורות בסך של 1,000 אלפי ש"ח, כולל בתוכו את התרומה של 100% מהמונייטין של המגזר.

לעומת זאת בדוחות המאוחדים המוניטין המוקצה למגזר התקשורות משקף רק את החלק של הבעלים, דהיינו רק 80% מהמונייטין.

לפיכך התקון קובע כי לצורך הבדיקה של ירידת ערך יש לגלם את המוניטין על מנת שיישקף 100% מהמונייטין של המגזר. במקרים אחדות אם חלקם של הבעלים במונייטין של מגזר התקשורות הוא 400 אלפי ש"ח, אז המוניטין הכלול עומד על סך של 500 אלפי ש"ח.

בחינת ירידת ערך של מגזר התקשורות:

$$1,000 \\ 1,350 + 500 = 1,850$$

בר - השבה
ערך בספרים כולל מוניטין מגולם

$$\begin{array}{r} \text{-----} \\ (850) \\ 500 \\ 350 \\ \text{-----} \\ = \end{array}$$

הפסד מירידת ערך
מחיקת מוניטין
ליית הנכסים של מגזר התקשורות אשר בתחילת התקן

יחד עם זאת בדוחות המאוחדים יש להתעלם ממחיקת המונייטין המתיחסת לזכויות שאין מקנות שליטה, שכן המאוחד לא כולל את המונייטין הנ"ל.

לפיכך ירידת הערך שתירשם בדוחות המאוחדים היא:

(400)	מחיקת מונייטין
(350)	ליתר הנכסים של מגזר התקשורות אשר בתחולת התקן
-----	
(750)	

סיכום של ירידת הערך בדוחות המאוחדים:

פירוט	בעליהם	סה"כ במאוחד	זכויות שאין מקנות שליטה
מונייטין	-	(400)	(400)
יתר הנכסים	(70)	(280)	(350)
-----	-----	-----	-----
	(70)	(680)	(750)

נדרש 2:

במקרה של פינוי המונייטין במאוחד הוא בסך של 1,000 אלפי ש"ח, והוא מתחלק באופן הבא:

בעליים - מגזר הפרסום	500	
בעליים - מגזר התקשורות	400	500
מייעוט - מגזר התקשורות	100	100
-----	-----	-----
	1,000	

בחינת ירידת ערך של מגזר התקשורות:

$$\text{ערך בספרים כולל מונייטין מגולם} = \frac{1,000}{1,350 + 500} = 1,850 \quad \text{בר - השבה}$$

$$\begin{aligned} & \text{הפסד מירידת ערך} \\ & \text{מחיקת מונייטין} \\ & \text{ליתר הנכסים של מגזר התקשורות אשר בתחולת התקן} \\ & \text{-----} \\ & = \end{aligned}$$

סיכום של ירידת הערך בדוחות המאוחדים:

פירוט	בעליהם	סה"כ במאוחד	זכויות שאין מקנות שליטה
מונייטין	(400)	(500)	(100)
יתר הנכסים	(280)	(350)	(70)
-----	-----	-----	-----
	(680)	(850)	(170)

דוגמא ב':

ב-1.1.13 רכשה חברת א' בע"מ 80% מהמניות של חברת ב' בע"מ. חברת א' בע"מ עוסקת בתחום המזון. חברת ב' בע"מ עוסקת בתחום המזון והתיירות.

הזכויות שאינן מקנות שליטה מוצגים עפ"י שווים ההוגן, זהינו כולל מוניטין. המוניטין שנוצר בציורו העסקי הוא בסך של 1,000 אלפי ש"ח. חלק הבעלים במוניטין הוא בסך של 800 אלפי ש"ח.

בתאריך צירוף העסקי הקצתה הנהלת חברת א' בע"מ את המוניטין עפ"י היחס הבא:

מגזר המזון	500
מגזר התיירות	500
-----	-----
	1,000

מגזר המזון של חברת א' בע"מ כולל בתוכו מוניטין שנוצר כתוצאה מצירוף עסקים קודם שהתבצע עם חברת ג' בע"מ בסך של 300 אלפי ש"ח.

ב-31.12.13 התקבעה בדיקת ירידת ערך שנתית למוניטין.

הנכסים נטו של מגזר המזון לא מוניטין הוא 1,900 אלפי ש"ח.
הסכום בר החשבה של מגזר המזון ל-31.12.13 הוא 2,300 אלפי ש"ח.

נדרש:

להקצות את הפסד מירידת ערך של מגזר המזון בהתאם להוראות IAS 36.

פתרון:

במקרה שלפניו המוניטין המתיחס למגזר המזון הוא כדלקמן:

בעלים – מחברת ג'	300
בעלים – מחברת ב'	400
מייעוט – מחברת ב'	100
-----	-----
	800

בחינת ירידת ערך של מגזר המזון:

$$1,900 + 800 = 2,700$$

בר - השבה
ערך בספרים כולל מוניטין

$$\begin{array}{r} 2,300 \\ - 1,900 \\ \hline (400) \\ - 400 \\ \hline \end{array}$$

הפסד מירידת ערך
מחיקת מוניטין

התקן קובע כי יש להקצות את מחיקת המוניטין בין המוניטין שהתייחס לצירוף העסקים עם חברת ב' בע"מ לבין המוניטין שהתייחס לחברת ג' בע"מ בלבד:

מוניטין של חברת ב' בע"מ	$5/8 * (400) = (250)$
מוניטין של חברת ג' בע"מ	$3/8 * (400) = (150)$
-----	-----
	(400)

להלן הקצאת ירידת הערך של המוניטין של חברת ב' בע"מ בין הבעלים לבין הזכויות שאין מוקנות שליטה:

בעלים	זכויות שאין מוקנות שליטה
$80\% * (250) = (200)$	
$20\% * (250) = (50)$	-----
(250)	

הטיפול בירידת ערך מוניטין בדוחות הכספיים המאוחדים

ב-1.1.12 רכשה חברת Ai בע"מ 80% מהמניות של חברת Bi בע"מ תמורת 1,068,000 ש"ח.

בחברה Bi בע"מ ישנים שני מגורי פעילות – מגזר המזון ומגזר המחשבים.

להלן נתונים על הנכסים והתחייבויות של המגורים לתאריכים השונים:

סעיף	מגזר המזון						ספקים
	יתרה בספרים ל-31.12.12	שווי הוגן ל-1.1.12	יתרה בספרים ל-31.12.12	שווי הוגן ל-1.1.12	יתרה בספרים ל-31.12.12	שווי הוגן ל-1.1.12	
מלאי (1)	180,000	280,000	200,000	120,000	140,000	100,000	רוכש קבוע נטו (2)
רוכש קבוע נטו (2)	?	300,000	220,000	?	260,000	180,000	זיכרון נטו (3)
זיכרון נטו (3)	-	-	-	?	280,000	230,000	МОותג נטו (4)
МОותג נטו (4)	?	300,000	200,000	-	-	-	
	(90,000)	(80,000)	(80,000)	(150,000)	(100,000)	(100,000)	
			-----			-----	
			540,000			410,000	

(1) מחזור המלאי הוא שלושה חודשים.

(2) יתרת אורך חיים מ-1.1.12 היא 10 שנים.

(3) יתרת אורך חיים מ-1.1.12 היא 5 שנים.

(4) יתרת אורך חיים מ-1.1.12 היא 3 שנים.

נתונים נוספים:

1. בדוחות הכספיים המאוחדים הזכויות שאינן מקנות שליטה מוצגות עפ"י חלון בנכסים נטו. *החל ב-31.12.12 נטען מכך*
2. לחברה Ai בע"מ ישנו מבנה הנהלה שעלותו המופחתת ל-31.12.12 היא 300,000 ש"ח. חברת Bi בע"מ משתמשת ב-50% מהמבנה, כאשר שני המגורים של החברה משתמשים במבנה באופן שווה. *החל ב-31.12.12 נטען מכך*
3. המוניtin שנוצר ברכישת חברת Bi בע"מ מוקצה אך ורק לפעילויות העסקית של חברת Ai בע"מ. המוניtin מוקצה באופן שווה בין שני המגורים של החברה.
4. חברת Ai בע"מ מבצעת בדיקה שנתיות למוניtin כל 12.31.
- 5.להלן נתונים על תזרימי המזומנים העתידיים ועל השווי ההוגן בניכוי עלויות מכירה (מחיר מכירה נטו) של המגורים בחברה Ai בע"מ ל-31.12.12:

שנה	מגזר מזון	מגזר מחשבים
2013	120,000	100,000
2014	110,000	80,000
2015	60,000	70,000
טרמינל	50,000	30,000
שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה	600,000	450,000

6. שיעור המס הוא 25%. שיעור ההיוון לתזרימי מזומנים עתידיים הוא 10%.

נדרש:

להציג את יתרה של הנכסים והתחייבויות המשמשים את Ai מגוררי הפעולות בחברה Ai בע"מ, כפי שתוצג בדוחות הכספיים המאוחדים של חברת Ai בע"מ לשנת 2012.

חוזה אקדמיה (פוראוארד) למכירת מנויות היחסות:

ב-1.1.12 חתמה חברת Ai בע"מ על חוות אקדמיה לפיו היא מחויבות להנפיק ב-31.12.13 לחברה ב' בע"מ 1,000 מנויות תמורה שער עתידי של 108.16 ש"ח למניה.

שיעור הריבית השנתית להיוון תזרימיים ברמת סיכון זהה ל-1.1.12 היא 4%.

להלן מחيري המניה של חברת Ai בע"מ לתאריכים השונים:

100	1.1.12
115	31.12.12
112	31.12.13

נדרש:

לרשום את פקודות היום בספרי חברת Ai בע"מ לעניין חוות האקדמיה תחת ההנחהות הבאות:

א. חוות הוא בעל מגנון סילוק נטו במזומן —

ב. חוות הוא בעל מגנון סילוק נטו במניות

ג. חוות הוא בעל מגנון סילוק פיזי ברוטו

ד. חוות הוא בעל חלופת סילוק כדלקמן: מגנון סילוק פיזי ברוטו, מגנון סילוק נטו במזומן, מגנון סילוק נטו במניות.

פתרונות:

הקדמה:

אוף החישוב של השווי ההוגן של חוות האקדמיה:

ערך נוכחי של תזרימי המזומנים - שווי הוגן של נכס הבסיס = שווי הוגן של
בעת סילוק חוות לתאריך החישוב נכון לתאריך החישוב חוות האקדמיה

שווי הוגן ל-1.1.12	= 0
שווי הוגן ל-31.12.12	= 11,000
שווי הוגן ל-31.12.13	= 3,840

הנחה א' – חוות הוא בעל מגנון סילוק נטו במזומן:

בנסיבות הניל חוות משקף מבחינת חברת Ai בע"מ נכס פיננסי או התchiibilities פיננסית, ולא מכשיר הכספי.

הסיבה לכך היא שהחברה כלול לא לצטרך להנפיק מנויות ב-31.12.13, אלא חוות יסולק ע"י קבלת מזומנים או תשלום מזומנים עפ"י העניין.

לפיכך מדובר בגורם אשר יוצר בשווי הוגן דרך דוח רוח וഫס.

פקודת יומן ב-1.1.12:

אין פקודת יומן מאחר והשווי הוגן שווה אפס.

פקודת יומן ב-12.12.31:

- ח. הוצאות מימון 11,000
ז. התchiaיות בגין חוזה אקדמה 11,000

פקודת יומן ב-13.12.31:

1. ח. התchiaיות בגין חוזה אקדמה 7,160
ז. הכנסות מימון 7,160

2. ח. התchiaיות בגין חוזה אקדמה 3,840
ז. מזומנים 3,840

הנחה ב' – החוזה הוא בעל מגנון סילוק נטו במניות:

גם במקרה הנ"ל החוזה משקף מבחינת חברת Ai בע"מ נכס פיננסי או התchiaיות פיננסית, ולא מכשיר הוני.

הסיבה לכך היא שאומנים יתכן והחברה תצטרך להנפיק מניות ב-12.12.31, אולם מספר המניות הוא לא קבוע. כמו כן בהחלט יתכן שהחברה תקבל מניות של עצמה בחזרה.
לפיכך מדובר בגורם אשר יוצר בשוויו ההוגן דרך וഫס.

פקודת יומן ב-1.1.12:

אין פקודת יומן מאחר והשווי ההוגן שווה אפס.

פקודת יומן ב-12.12.31:

- ח. הוצאות מימון 11,000
ז. התchiaיות בגין חוזה אקדמה 11,000

פקודת יומן ב-13.12.31:

1. ח. התchiaיות בגין חוזה אקדמה 7,160
ז. הכנסות מימון 7,160

2. ח. התchiaיות בגין חוזה אקדמה 3,840
ז. הון מניות 34 (3,840/112)
ז. פרמיה על מניות 3,806 N.P.

הנחה ג' – החוזה הוא בעל מגנון סילוק פיזי ברוטו:

לאורך כל תקופה החוזה חברת Ai בע"מ יודעת בוודאות שהיא תצטרך להנפיק 1,000 מניות של עצמה ולקיים סך של 108,160 ש"ח, וזאת ללא קשר לשוויו ההוגן של מניותיה.

לפיכך מדובר **במכשיר הוני**, כאשר פקודת היום היחידה תירשם במועד קבלת המזומנים והנפקת המניות, דהיינו ב-13.12.31.

- ח. מזומנים 108,160
ז. הון מניות 1,000
ז. פרמיה על מניות 107,160

היכר סוף סעיף כ"

הנחה ז' – החוצה הוא בעל חלופת סילוק:

במקרה הנ"ל החוצה מהוועה נכס פיננסי או התחייבות המטופלים בשווי הוגן דרך דו"ח רווח והפסד, וזאת משום שהחברה לא יודעת בתאריך חתימת החוצה כיצד הסילוק יתבצע.

פקודת יומן ב-1.12.12:

אין פקודת יומן מאחר והשווי החוגן שווה אפס.

פקודת יומן ב-31.12.12:

ח. הוצאות מימון 11,000
ז. התחייבות בגין חוצה אקדמה 11,000

פקודות יומן ב-31.12.13:

סילוק נטו במזומנים:

1. ח. התחייבות בגין חוצה אקדמה 7,160
ז. הכנסות מימון 7,160

2. ח. התחייבות בגין חוצה אקדמה 3,840
ז. מזומנים 3,840

סילוק נטו במניות:

1. ח. התחייבות בגין חוצה אקדמה 7,160
ז. הכנסות מימון 7,160

2. ח. התחייבות בגין חוצה אקדמה 3,840
ז. הון מניות 34 ($3,840/112$)
ז. P.N 3,806

סילוק פיזי ברוטו:

ח. מזומנים 108,160
ח. התחייבות בגין חוצה אקדמה 3,840
ז. הון מניות 1,000
ז. P.N 111,000

הזה אקדמה (פוראורד) לרכישת מנויות היזות:

ב-1.1.12 חתמה חברת Ai בע"מ על חוזה אקדמה לפיו היא מחויבות לרכוש ב-31.12.13 מחברהAi בע"מ 1,000 מנויות של עצמה תמורת שער עתידי של 110.25 ש"ח למנניה.

שיעור הריבית השנתית להיותו תזרימים ברמת סיכון זהה ל-1.1.12 היה 5%.

להלן מחירי המניה של חברת Ai בע"מ לתאריכים השונים:

100	1.1.12
108	31.12.12
115	31.12.13

נדיש:

לרשום את פקודות היום בספריה חברת Ai בע"מ לעניין חוזה האקדמה תחת הנקודות הבאות:

- החוזה הוא בעל מגנון סילוק נטו בזמן
- החוזה הוא בעל מגנון סילוק נטו במניות
- החוזה הוא בעל מגנון סילוק פיזי ברוטו
- החוזה הוא בעל חלופת סילוק כדלקמן: מגנון סילוק פיזי ברוטו, מגנון סילוק נטו בזמן, מגנון סילוק נטו במניות.

פתרון:

הקדמה:

אוף החישוב של השווי ההוגן של חוזה האקדמה:

ערך הנוכחי של תזרימים המזומנים - שווי הוגן של נכס הבסיס = שווי הוגן של בעת סילוק החוזה לתאריך החישוב נכון לתאריך החישוב חוזה האקדמה

שווי הוגן ל-1.1.12	$1,000 * 100 - 110,250 / 1.05^2 = 0$
שווי הוגן ל-31.12.12	$1,000 * 108 - 110,250 / 1.05^1 = 3,000$
שווי הוגן ל-31.12.13	$1,000 * 115 - 110,250 = 4,750$

הנחה A' – החוזה הוא בעל מגנון סילוק נטו בזמן:

במקרה הנ"ל החוזה משקף מבחינת חברת Ai בע"מ נכס פיננסי או התחיכיות פיננסית המטופלים בשווי הוגן דרך דוח רוח וഫס.

כמו כן אין צורך לבצע הפקחת הוו כבר בתאריך החתימה על החוזה, לאחר והסילוק מתבצע בזמן, ולא ע"י רכישה אמיתית של מנויות.

פקודת יומן ב-1.1.12:

אין פקודת יומן מאחר והשווי ההוגן שווה אף.

פקודת יומן ב-31.12.12:

ח. נכס בגין חוזה אקדמיה 3,000
ז. הכנסות מימון 3,000

פקודת יומן ב-31.12.13:

1. ח. נכס בגין חוזה אקדמיה 1,750
ז. הכנסות מימון 1,750

2. ח. מזומנים 4,750
ז. נכס בגין חוזה אקדמיה 4,750

הנחה ב' – החוזה הוא בעל מגנון סילוק נטו במניות:

גם במקרה הנ"ל החוזה משקף מבחן חברת Ai בע"מ נכס פיננסי או התחוייבות פיננסית המטופלים בשווי ההוגן דרך רוח וഫס.

כמו כן אין צורך לבצע הפקחת הון כבר בתאריך החתימה על החוזה כנגד יצירת התחוייבות, שכן במועד חתימת החוזה לא ידוע מהו מספר המניות שיתקבל בחוזה אם בכלל.

פקודת יומן ב-1.1.12:

אין פקודת יומן מאחר והשווי ההוגן שווה אפס.

פקודת יומן ב-31.12.12:

ח. נכס בגין חוזה אקדמיה 3,000
ז. הכנסות מימון 3,000

פקודת יומן ב-31.12.13:

1. ח. נכס בגין חוזה אקדמיה 1,750
ז. הכנסות מימון 1,750

2. הון עצמי - מנויות באוצר 4,750 } החברה תקבל 41 מנויות של עצמה (4,750/115)
ז. נכס בגין חוזה אקדמיה 4,750

הנחה ג' – החוזה הוא בעל מגנון סילוק פיזי ברוטו:

לאורך כל תקופת החוזה חברת Ai בע"מ יודעת בוודאות שהיא צריכה לרכוש 1,000 מנויות של עצמה ולשלם סך של 110,250 ש"ח, וזאת ללא קשר לשווי ההוגן של מנויותיה.

לפיכך כבר ביום הראשון יש לבצע הפקחת הון כנגד יצירת התחוייבות, בדומה לטיפול בהנפקת אופציות מכרך.

פקודת יומן ב-1.1.12:

ח. הון עצמי – קרו הון בגין חוזה אקדמיה 100,000
ז. התחוייבות בגין חוזה אקדמיה 100,000

פקודת יומן ב-31.12.12:

1. ח. הוצאות מימון 5,000 }
ז. התחוייבות בגין חוזה אקדמיה 5,000

5,000 ₪

פקודת יומן ב-13.12.31:

1. ח. הוצאות מימון { 5,250 – 105,000 } 5,250
ז. התchiaיות בגין חוזה אקדמיה 5,250

2. ח. התchiaיות בגין חוזה אקדמיה 110,250
ז. מזומנים 110,250

3. ח. הון עצמי - מנויות באוצר 100,000
ז. הון עצמי – קרן הון בגין חוזה אקדמיה 100,000

הנחה ד' – החוזה הוא בעל חלופת סילוק:

אם חלופת הסילוק כוללת בתוכה סילוק פיזי ברוטו, אז צריך גם לבצע הפרחתה הון נגד יצירת התchiaיות.

פקודת יומן ב-12.1.1:

ח. הון עצמי – קרן הון בגין חוזה אקדמיה 100,000 / 1.05 ^ 2 (110,250 / 1.05 ^ 2) 100,000
ז. התchiaיות בגין חוזה אקדמיה 100,000

פקודת יומן ב-12.12.31:

1. ח. הוצאות מימון { 5,250 – 100,000 } 5,000
ז. התchiaיות בגין חוזה אקדמיה 5,000

פקודת יומן ב-13.12.31:

סילוק נטו במזומנים:

1. ח. הוצאות מימון { 5,250 – 105,000 } 5,250
ז. התchiaיות בגין חוזה אקדמיה 5,250

2. ח. מזומנים 4,750
ת. התchiaיות בגין חוזה אקדמיה 110,250
ז. קרן הון 100,000
ז. פרמיה 15,000 { 10,250 + 4,750 }

סילוק נטו במניות:

1. ח. הוצאות מימון { 5,250 – 105,000 } 5,250
ז. התchiaיות בגין חוזה אקדמיה 5,250

2. ח. התchiaיות בגין חוזה אקדמיה 110,250
ז. הון עצמי – קרן הון בגין חוזה אקדמיה 100,000
ז. מנויות באוצר 10,250 { החברה קיבל 41 מנויות של עצמה (4,750/115) N }

סילוק פיזי ברוטו:

1. ח. הוצאות מימון { 5,250 – 105,000 } 5,250
ז. התchiaיות בגין חוזה אקדמיה 5,250

2. ח. התchiaיות בגין חוזה אקדמה 110,250
ז. מזומנים 110,250

3. ח. הון עצמי - מנויות באוצר 100,000
ז. הון עצמי – קרן הון בגין חוזה אקדמה 100,000

הטיפול ברכישת אופציות רכש על מנויות היסות:

ב-1.12 הנפקה חברת ב' בע"מ לחברת א' בע"מ 1,000 אופציות.

עפ"י תנאי האופציה לחברת א' בע"מ ישנה את הזכות לרכוש 1,000,000 ממןויותיה ב-31.12.12 תמורה סך של 10 ש"ח למניה.

תמורה האופציה שילמה חברת א' בע"מ לחברת ב' בע"מ סך של 2,000 ש"ח.

נתונים נוספים:

התאריך	מחיר מניה של חברת א' בע"מ	שווי הוגן של כתוב אופציה
1.1.12	10	2
31.12.12	14	-

נדיש:

לרשום את פקודות היום בספרי חברת א' בע"מ לעניין רכישת האופציות תחת ההנחות הבאות:

א. האופציות הן בעלות מגנון סילוק נטו בזמן

ב. האופציות הן בעלות מגנון סילוק נטו במניות

ג. האופציות הן בעלות מגנון סילוק פיזי ברוטו

ד. האופציות הן בעלות חלופת סילוק כדלקמן: מגנון סילוק פיזי ברוטו, מגנון סילוק נטו בזמן, מגנון סילוק נטו במניות.

פתרון:

האופציות הן בעלות מגנון סילוק נטו בזמן:

במקרה הנ"ל האופציות משקפות מבחינת חברת א' בע"מ נכס פיננסי או התחייבות פיננסית, ולא מכשיר הוני.

הסיבה לכך היא שהחברה כלל לא צריכה לרכוש מנויות של עצמה ב-31.12.12, אלא האופציות תשלקנה ע"י קבלת מזומנים.

לפיכך מדובר בגורם אשר יוצר בשווי הוגן דרך דוח רוח והפסד.

פקודת יומן ב-1.1.12:

ת. השקעה באופציות רכש 2,000
ז. מזומנים 2,000

פקודות יומן ב-31.12.12:

1.チ. השקעה באופציות רכש 2,000 { 1,000 * (14 - 10) - 2,000 } 2,000
ז. הכנסות ממון 2,000

2.チ. מזומנים 4,000
ז. השקעה באופציות רכש 4,000

האופציות הן בעלות מגנון סילוק נטו במניות:

אומנם במקרה הנ"ל ייתכן והחברה תקבל בחזרה חלק ממניותה, אולם היא לא יודעת מהו מספר המניות שהיא תקבל בחזרה.

לפיכך האופציות משקפות מבחינת חברת Ai בע"מ נכס פיננסי או התחייבות פיננסית, ולא מכשיר חוני.

לכן מדובר במקרה אשר יוצג בשווי הוגן דרך דוח' רווח והפסד.

פקודת ימן ב-12.1.1:

ח. השקעה באופציות רכש 2,000
ז. מזומנים 2,000

פקודת ימן ב-31.12.12:

1. ח. השקעה באופציות רכש 2,000 $\{ 1,000 * (14 - 10) - 2,000 \}$
2. ז. הכנסות מימון 2,000
3. ח. הון עצמי – מנויות באוצר 4,000 $\{ \text{החברה תקבל } 286 \text{ מנויות של עצמה } (4,000 / 14) \}$
4. ז. השקעה באופציות רכש 4,000

האופציות הן בעלות מגנון סילוק פיזי ברוטו:

במקרה הנ"ל האופציות מהוות מבחינת חברת Ai בע"מ מכשיר חוני, שכן החברה יודעת בוודאות שאמם האופציות תהינה בתוך הכספי, אז היא תצטרכ לרכוש חזרה חלק ממניותה, ולשלם עבורן 10 ש"ח למניה.

פקודת ימן ב-1.1.12:

ח. הון עצמי – קרן הון בגין אופציות רכש 2,000
ז. מזומנים 2,000

פקודת ימן ב-31.12.12:

אין לשערך את האופציות לשווי הוגן, מאחר ומדובר **במכשיר חוני!!**

- ח. הון עצמי – מנויות באוצר 12,000 $\{ 2,000 * 10 + 1,000 \}$
ז. מזומנים 10,000
- ז. הון עצמי – קרן הון בגין אופציות רכש 2,000

האופציות הן בעלות חלופת סילוק:

התכו קובע כי האופציות מהוות נכס פיננסי או התחייבות פיננסית, ולא מכשיר חוני, שכן אלו לא יודעים בוודאות כיצד יבוצע הסילוק.

כמו כן אין צורך לבצע בתאריך הרכישה הפחתת הון, וזאת בגין להנפקת אופציות מכל עם חלופת סילוק, שכן במקרה הנ"ל הבחירה כיצד לסלק את האופציות היא בידי החברה!!

פקודות יומן ב-12.1.1:

ח. השקעה באופציות רכש 2,000
ז. מזומנים 2,000

פקודות יומן ב-31.12.12:

סילוק נטו במזומנים:

1. ח. השקעה באופציות רכש 2,000
ז. הכנסות ממון 2,000

2. ח. מזומנים 4,000
ז. השקעה באופציות רכש 4,000

סילוק נטו במניות:

1. ח. השקעה באופציות רכש 2,000 * (14 - 10) – 2,000
ז. הכנסות ממון 2,000

2. ח. הון עצמי – מניות באוצר 4,000 * (14 - 10) – 2,000
ז. השקעה באופציות רכש 4,000

סילוק פיזי ברוטו:

1. ח. השקעה באופציות רכש 2,000
ז. הכנסות ממון 2,000

2. ח. השקעה באופציות רכש 4,000
ז. מזומנים 10,000
ח. הון עצמי – מניות באוצר 14,000